

Lockdown in de bergen

SHEREEN EL SHERBINI | FOTO'S: AUTEUR

De koffers stonden ingepakt in de hal. Broeken, truien, schoolboeken, papierwerk, laders, laptops, alles zat erin. En natuurlijk de vitaminetabletten, desinfecterende gel, alcoholdoekjes en de drie mondkapjes die ik voor acht euro per stuk nog snel online op de kop had weten te tikken. De bikini's besloten we toch maar thuis te laten; in stranduitjes was niet voorzien in deze zelfopgelegde evacuatie.

Een vriend bracht ons naar Schiphol. Na een afscheid met de elleboog-groet, stonden we daar met zijn drieën voor het gebouw van de luchthaven, nog beduusd van de vaart waarmee de dagen ervoor beslissingen waren genomen.

Het was half maart en wat lang voor niet mogelijk was gehouden, was toch gebeurd. Na alle horrorverhalen uit de ziekenhuizen in Noord-Italië, was het coronavirus naar Nederland overgeslagen. De scholen waren inmiddels gesloten. In Griekenland werden vanwege het virus draconische maatregelen genomen. Het was onduidelijk hoe lang de grenzen daar nog open zouden blijven. Ik besloot met de eerste de beste vlucht terug naar Athene te vliegen en me met mijn dochters terug te trekken in het dorp van mijn man op de Peloponnesus. Daar was in ieder geval meer ruimte en het zou er tijdens een lockdown een stuk aangenamer vertoeven zijn dan in de Amsterdamse binnenstad in een appartementje van 40 vierkante meter.

Wat onwennig deden we de mondkapjes voor, en stapten de luchthaven binnen. De eindeloos lege hallen en wezenloze stilte hadden iets onheilspellends. Tot mijn stomme verbazing mocht ik met mijn waterflesjes zo door de veiligheidscontrole heen. Het niveau van terreurdreiging was kennelijk even tot nul gedaald.

In het vliegtuig zat een tiental Griekse medereizigers al op zijn stoel. Iedereen droeg mondkapjes, al waren die nog niet verplicht. Ik slaakte een zucht van opluchting.

De voorafgaande weken had ik me in Nederland erg weerloos gevoeld, en niet begrepen. Een soort van innerlijke 'gevensensor' die bij mij wild alarm sloeg, leek in de Nederlandse samenleving vrijwel afwezig.

Het gebrek aan gevoel van urgentie in de Nederlandse crisisaanpak stuitte bij mij op steeds meer ongeloof. Terwijl in Griekenland het virus onmiddellijk de oorlog werd aangezegd en de regering bezwoer er alles aan te zullen doen de bevolking te beschermen, leek het wel alsof Nederland zich bij voorbaat gewonnen gaf en zich meer bekommerde om de garanties van een 'zachte dood' dan dat men bereid was zich in de klei te storten en te redden wat er te redden viel.

Al bij aankomst op het vliegveld in Athene werd meteen duidelijk dat dat gevoel van urgentie in Griekenland wel alom aanwezig was. In de aankomsthal werden we door een aantal dames, uitgerust met mondkapjes en handschoenen, ontvangen met flyers over het virus en de geldende regels. Op onze telefoons rinkelde het ene na het andere sms'je binnen met soortgelijke informatie. Overal stond desinfecterende gel en mondkapjes waren gewoon verkrijgbaar. Verbaasd keken we naar het stapeltje dat mijn man Christos bij zich had toen hij ons kwam ophalen.

Gedwongen onthaasting in de natuur

downloaden dat je ingevuld bij je moest hebben wanneer je op straat was.

In het dorp was er van de strenge lockdown maar weinig merkbaar. Men moest daar voor zijn bestaan sowieso de natuur in: met de schapen op pad of werken op de akkers. De stedelingen hadden het veel moeilijker. Voor hen werd de bewegingsvrijheid enorm ingeperkt. Toch was de bereidwilligheid om offers te brengen groot. Dat juist de ouderen, voor wie zo veel respect bestaat in de Griekse cultuur, gevaar liepen, raakte een gevoelige snaar.

Ons leventje in de bergen kabbelde voort. Mijn dochters volgden school via internet en we sleten onze dagen vooral in en rond het huis. Nadat we de eerste twee weken verplicht in quarantaine waren geweest, konden we daarna af en toe even weg om te wandelen in de omgeving. We hadden dan braaf het lockdown-formulier bij ons met daarop 'lichamelijke oefening' aangevinkt als reden voor verplaatsing.

Toch was onze positie in het dorp niet eenvoudig. Al snel bleek dat niet iedereen even blij was met onze komst. Al meteen op de eerste dag werden we daar op een vrij onaangename manier mee geconfronteerd.

Ik maakte een enorme inschattingsfout door mijn dochtertje even naar buiten te laten gaan om – weliswaar op afstand – haar vriendje uit

het dorp te begroeten. Nog met de Nederlandse mantra in mijn hoofd dat kinderen nauwelijks een besmettingsgevaar vormen, zag ik daar op dat moment het risico niet van in. Een paar uur later werden we door de plaatselijke politie gebeld. Kennelijk had een bezorgde dorpsbewoner het als zijn verantwoordelijkheid gezien om de autoriteiten in te lichten dat we ons niet aan onze quarantaineverplichting hielden. Het liep met een sissers af. Toch heb ik er wel slapeloze nachten van gehad. Ik besefte later pas goed hoe dramatisch de gevolgen hadden kunnen zijn als binnen de kleine dorpsgemeenschap van vooral oude mensen iemand door ons besmet was geraakt. De boete die stond op het schenden van quarantaine, loog er ook niet om: vijfduizend euro en mogelijk een gevangenisstraf. Een maatregel die even ingrijpend als effectief bleek.

Toen op 26 februari – één dag voor Nederland – de eerste coronabesmetting in Griekenland werd vastgesteld, werd geen enkel risico genomen. Met 560 IC-bedden op een sterk vergrijsde bevolking van 11 miljoen inwoners en een in dramatische toestand verkerend gezondheidsstelsel, was er ook weinig ruimte voor experimenten.

Volledige lockdown

Een paar dagen na onze aankomst, werd tot een volledige lockdown besloten op landelijk niveau. We waren net op tijd uit Nederland vertrokken, de grenzen gingen op slot. Alleen voor specifieke doeleinden mocht je je nog buitenshuis begeven, zoals voor werk, een doktersbezoek of boodschappen. Er was een speciaal nummer waar je sms'jes naartoe kon sturen met de reden van je verplaatsing. Of je kon een formulier

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

Ο/Η υπογράφων-ούσα: ΠΛΑΣΤΑΚΙΤΣΗ ΧΡΗΣΤΟΣ
Ημ/νία γέννησης: 4/22/1961
Διεύθυνση κατοικίας: ΒΑΣΙΛΑΚΙ - ΗΛΕΙΑ

Ώρα μετακίνησης: 11:00-13:00

Δηλώνω ότι η μετακίνηση μου σχετίζεται με τον ακόλουθο λόγο:
(Σημειώστε X στο αντίστοιχο πλαίσιο του Μέρους Β')

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β'

Ο/Η υπογράφων-ούσα: Shereen El Sherbini
Ημ/νία γέννησης: 20/04/2020
Διεύθυνση κατοικίας: ΒΑΣΙΛΑΚΙ - ΔΡ. ΟΥΧΗΠΟΥΛΟΣ

Ώρα μετακίνησης: 15:00-17:00

Δηλώνω ότι η μετακίνηση μου σχετίζεται με τον ακόλουθο λόγο:
(Σημειώστε X στο αντίστοιχο πλαίσιο του Μέρους Β')

ΜΕΡΟΣ Β'

- B1 μετά από ασθένεια
- B2 ανάπαυση
- B3 συνταγογραφούμενα φάρμακα
- B4 πρόγραμμα
- B5 διακοπή
- B6 ασθένεια
- B1 Μετάβαση σε φαρμακείο ή επίσκεψη στον γιατρό, εφόσον αυτό συνιστάται μετά από σχετική επικοινωνία.
- B2 Μετάβαση σε εν λειτουργία κατάστημα προμηθειών αγαθών πρώτης ανάγκης, όπου δεν είναι δυνατή η αποστολή τους.
- B3 Μετάβαση στην τράπεζα, στο μέτρο που δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική συναλλαγή.
- B4 Κίνηση για παροχή βοήθειας σε ανθρώπους που βρίσκονται σε ανάγκη.
- B5 Μετάβαση σε τελετή (π.χ. κηδεία, γάμος, βάφτιση) υπό τους όρους που προβλέπει ο νόμος ή μετάβαση διαζευγμένων γονέων ή γονέων που τελούν σε διάσταση που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της επικοινωνίας γονέων και τέκνων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- B6 Σύντομη μετακίνηση, κοντά στην κατοικία μου, για ατομική σωματική άσκηση (εξαιρείται οποιαδήποτε συλλογική αθλητική δραστηριότητα) ή για τις ανάγκες κατοικίδιου ζώου.

Τόπος: ΒΑΣΙΛΑΚΙ
Ημερομηνία: 20/04/2020
Ο/Η Δηλών-ούσα: S. El Sherbini

Υπογραφή

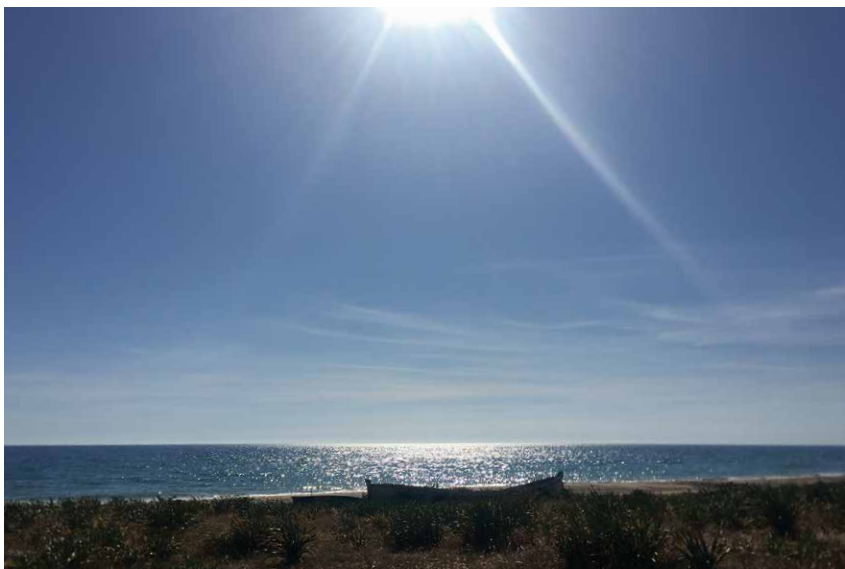
Het ingevulde formulier dat je bij je moest hebben als je naar buiten ging. Aangekruist: Gang naar een functionerende winkel in goederen voor eerste levensbehoefte die niet verzonden kunnen worden.

Toch even naar het *kafenio*, voor een gesprek vanuit de auto

Grote schoonmaak voor de heropening

Bij een volgende vrijwillige evacuatie gaan dan ook zeker de badpakken mee!

Wij en zij

Griekse dorpsgemeenschappen kennen zo hun eigen sociale dynamiek. Zo open en hartelijk als men er kan zijn, zo zeer kunnen de gelederen zich ook meedogenloos sluiten wanneer er een externe dreiging wordt ervaren. De anders zo gastvrije bevolking kan zich dan plots ontpoppen als ontoegeeflijk, bikkellhard en achterdochtig. Als een soort van natuurlijke reflex neemt het denken in termen van ‘wij’ en ‘zij’ het over en angst krijgt de overhand. Natuurlijk was bezorgdheid om het virus op zijn plaats, maar men sloeg door. Sommige families hielden hun kinderen maandenlang angstvallig binnen...

Wij probeerden ons zo min mogelijk op straat te begeven. Al waren er al weken verstreken sinds onze komst, nog altijd leken sommigen ons als ‘virusbommen’ uit het anarchistische noorden te zien. We besloten het maar niet persoonlijk op te vatten wanneer er bij het betreden van de ‘minimarket’ meteen in paniek naar mondkapjes werd gegrepen en bij ons vertrek de toonbank en het pin-apparaat zorgvuldig met desinfecterende spray werden behandeld.

De avonden in het dorp waren stil. De *kafenio* waar het sociale leven zich grotendeels afspeelt, moesten gesloten blijven en de tafeltjes op het terras waren verwijderd. Toch was men inventief in het vinden van manieren om bij zonsondergang toch even samen een *tsípouro* te kunnen drinken en een praatje te maken. Hier en daar had men een stoel neergezet, sommigen zaten op de muurtjes rondom het *kafenio* en anderen namen vanuit hun auto deel aan de gesprekken, terwijl iedereen voortdurend op zijn hoede bleef voor eventuele controle.

En dan was er ook iedere avond het vertrouwde momentje waarop Sotiris Tsiodras het volk toesprak. De gerenommeerde viroloog en hoofdadviser van het ministerie wist met zijn vaderlijke uitstraling en zalvende stem het volk bijeen te houden. Met een enorme persoonlijke betrokkenheid stak hij de mensen een hart onder de riem. Hij gaf de artsen en verplegers die dagelijks streden in de ziekenhuizen een naam, vertelde persoonlijke verhalen en toonde zich kwetsbaar. Daarnaast deelde hij iedere dag weer de laatste wetenschappelijke inzichten. In zijn zorgzame wereld deed het leven van iedereen ertoe. Gewillig legden de Grieken hun lot in zijn handen.

Inmiddels lijkt het virus vrij goed onder controle te zijn. Het dodental staat bij het schrijven van dit artikel (eind mei), op 167. Relatief, per miljoen inwoners ligt dat aantal ruim 20 keer lager dan in Nederland. De *lockdown* wordt nu geleidelijk afgebouwd en vanaf juli zal onder strenge voorwaarden het toeristische seizoen geopend worden.

Wij genieten tot die tijd nog even van de stilte, de gedwongen onthaasting en de uitjes in de natuur. Maar ook vooral – nu we weer wat verder van huis mogen – van de kilometerslange lege stranden. Een *lockdown* op het Griekse platteland heeft ook zo zijn fijne kanten.

Bij een volgende vrijwillige evacuatie gaan dan ook zeker de badpakken mee! 🐶